

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

NO. 176

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JULY 27TH, 1936

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V La Salle, Ill., je postal žrtev hude vročine rojak Valentin Cigole. Umrj je 11. julija in zapustil ženo, otroke, dva brata in dve sestre. — V reki Illinois v La Salle sta utonila dva slovenska dečka: Ravnar in Mahnič. Prvi zapuša starše in tri brate, drugi pa starše, štiri brate in dve sestre. — Slovenski slikar Gregorij Perušek bo imel v dneh 26. in 27. septembra v Slov. Narodnem domu v La Salle razstavo svojih slik.

V Forest City, Pa., je umrl po dolgotrajni bolezn rojak John Sivic. Njegova bolezen je bila posledica težkega dela v premogovnikih.

V Pittsburghu, Kans., je umrl star slovenski pionir John Pakj. Pokojnik je bil doma v St. Vidu pri Zatični na Dolenjskem in je bil star 72 let. V Kansasu je delal po ondnotnih premogovnikih 42 let. Zapuša vdovo in hčer, v Detroitu sina in drugo hčer, tretjo hčer pa v Florence, Colo.

V Taylorville, Ill., je v ondnotnem premogovniku plast kamena podsula dne 14. julija dva premogarja. Eden teh je Louis Pintar, star 43 let.

V Pittsburghu, Pa., je odšel prostovoljno s tega sveta rojak Jože Grile, star 41 let. Doma je bil iz Gorenjske pri Kranji, gori na Podkorenju. Tu zapuša ženo in tri nedorasle otroke, v stari domovini pa starše, brate in sestre. V smrt so ga pognale slabe razmere.

V Buenos Airesu, Argentina, so našli na njegovem stanovanju mrtvega rojaka Viktorja Ježa, starega 47 let, ki je bil doma iz Manče na Vipavskem. Sodijo, da se je zastrupil.

V Sharonu, Pa., je umrl rojak Frank Marč. Bolehal je tri leta za sušico. Tukaj zapuša žalujočo soprogo, dve že odrasli hčeri, nekje drugje v Ameriki pa brata, o katerem se ne ve, ali je živ ali mrt. Doma je bil iz Vrhpolja pri St. Jerneju, na Dolenjskem. Star je bil 54 let.

V Pueblo, Colo., se je ponesrečil 50-letni John Zobe, doma iz Dan pri Ribnici. Za njim žalujeta dva brata in dve sestre. Pri svoji farmi je napravil nekako strelno past za tatove, pri tem pa je strel ubil njega samega. — Matt Malenšek, star 74 let, je bil smrtno poškodovan pri delu v Newton Lumberyard. Zapuša ženo in dva sinova.

Morilec bo moral na električni stol

Los Angeles, Cal. 25. julija. Robert S. James, ki je bil obtožen umora po prvem redu, ker je umoril svojo ženo s tem, da ji je tiščal boste noge v posodo, kjer so bile kače klopotače, nato pa jo je, ker ni bila še mrtva, še utopil, je bil pred tukajšnjo poroto obsojen v smrt na električni stol. Ženo je umoril, da bi skolektal njeno življenjsko zavarovalnino v vsoti \$20.000.

Srbski dan — uspeh

Včeraj so bratje Srbi praznovali srbski dan v Puritas Springs parku. Več kot 8.000 ljudi se je udeležilo prireditve, ki je bila prirejena v dobrobit Jugoslovanskega kulturnega vrta. Za Slovence sta govorila sodnik Frank J. Lausche in Mr. Anton Grdina.

Rev. Coughlin je spet v ospredju

Buffalo, N. Y., 25. julija. — Danes je imel Rev. Coughlin tukaj govor pred deset tisoč pristajaši svoje Narodne unije za socialno pravico in ob tej priliki se je spet opravičeval zaradi Roosevelta, toda v povsem drugem smislu kakor nedavno.

"Prišel sem k vam," je rekel Rev. Coughlin, "da se vam opravičim zaradi fraze, katero sem rabil glede Roosevelta in ki se je glasila: 'Roosevelt ali propast! Danes sem drugega mnenja in menim, da bo prišla propast, če ostane Roosevelt predsednik.'"

Da ne čuti z ozirom na Roosevelt nobene potrebe več, da bi se mu opravičeval, je Rev. Coughlin pejsnil z besedami:

"Nobenih opravičb nisem več dolžan gentlemanu v Beli hiši, ki se živi od gnilega mesa prelomljenih obljub..."

Dalje je Rev. Coughlin dejal, da nima nobenega strahu pred Rimom, "ki ne bo nikoli ničesar ukrenil proti meni, ne da bi me prej posvaril."

"Rim se ne bo odpovedal svojim stoletja starih smernicam zato, da ustreže ameriškim politikom," je pripomnil. Dalje je rekel, da je še vedno mnenja, da je politika starostne pokojnine, kakršno pridiga dr. Townsend, "ekonomska blaznost," pa se je vendar zvezal z njim, da se vrže novi deal iz Washingtona...

Ogromna letala za tovarni promet

Chicago, Ill., 25. julija. — Transcontinental & Western Air, Inc., dela načrte za ogromna letala, ki bodo postavljena v službo meseca septembra, in ki bodo prevažala tovarno blago preko ameriške celine.

Za zračni tovarni promet bodo rabili velika letala, katerih pogon bodo oskrbovali trije motorji. Vsako letalo bo lahko nosilo 3.500 funtov tovora. Med tovarom, ki ga bodo prevažala ta letala, bodo tudi dvakrat na teden prenašala cvetlice iz Kalifornije v New York, tako da bodo ob prihodu v New York še vedno sveže. Delajo se tudi načrti za letala, ki bodo mogla nositi po 6.000 funtov tovora.

Seja Kulturnega vrta

V sredo 29. julija ob osmi uri zvečer se vrši seja vseh zastopnikov in okoliž Jugoslovanskega kulturnega vrta. Seja se vrši v stari šoli sv. Vida. Prosi se, da pridejo na to sejo vsi, ki se zanimajo za ta vrt. Seja je zelo važna. V prvi vrsti se bo razmotrivalo in napravilo program za 30. avgusta, ki se bo vršil v Puritas Springs Parku. Zato se prosi vsesplošne udeležbe. Torej vsi na to sejo iz vseh okrožij! — Centralni tajnik.

Združeni Mlad. pevski zbori

Po dogovoru s pevovodjem sem uvidela nujno potrebo za sejo Združenih mladinskih pevskih zborov, katere se vrši nocoj 27. julija ob 8 uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vsi zbori naj bodo gotovo zastopani ker obenem se bo razdalo tudi preostanek zadnje prireditve. Jako važno je, da so navzoči nadzorniki zborov. — Tajnica.

Avto nezgoda

Rudolf Boltanuzar, stanujoč na 5437 Standard Ave. se je precej poškodoval včeraj, ko je njegov avto trčil v drugega v Edgewater parku.

Unijsko delavstvo se zgrinja okrog Roosevelta

Bratovščina železničarjev pravi, da je dolžnost vsega organiziranega delavstva podpirati kandidato predsednika Roosevelta. — Indorsirani kandidat Liberty lige in ostalih nazadnjaških ustanov, ne more biti prijatelj delavskih unij in organiziranega delavstva.

Governor Landon, predsedniški kandidat republikanske stranke, nima prav nobenih izgledov pri organiziranem delavstvu, ki ve, da bi v slučaju izvolitve pospeševal samo stvar kompanijskih unij, resnične delavske unije pa bi pustil na cedilu, če jim ne bi celo nasprotoval in škodoval. Že danes je jasno, da od organiziranega delavstva ne bo dobil glasov.

K neštetim delavskim organizacijam in skupinam, ki so se izrekle za Roosevelta kot zopetnega predsednika Zedinjenih držav, se je pridružila tudi Bratovščina strojevodij in kurjačev (The Brotherhood of Locomotive Firemen and Enginemen), ki je ta svoj odlok objavila v svojem listu ter ga komentirala v uredniškem članku.

V tem članku je rečeno: "Posledica izboljšanja ekonomskih razmer pod vodstvom predsednika Roosevelta je tudi ta, da je danes pri ameriških železnica uslužbenih 200.000 več delavcev kakor jih je bilo tedaj, ko je Roosevelt nastopil predsedništvo in samo v naši bratovščini je naraslo v tem času število članstva za 12.000.

"Kandidatura takega moža, kakršen je Roosevelt, je na vsak način upravičena zahtevati podporo naše bratovščine ter drugih delavskih organizacij, vstevši onih, ki reprezentirajo železniške uslužbenice. Zato ni samo naravno, da te organizacije indorsirajo Roosevelta kot predsedniškega kandidata, marveč je to celo njihova dolžnost."

David B. Robertson, predsednik omenjene bratovščine, je pisal predsedniku Rooseveltu ter mu sporočil o odobritvi njegove kandidature od strani bratovščine. V svojem pismu mu je med drugim omenil, da je njegova bratovščina doslej indorsirala samo dvoje predsedniških kandidatov: Roosevelta in senatorja Roberta M. La Follettea.

Predsednik Roosevelt pa je Robertsonu v svojem pismu odgovoril: "Zagotovitev lojalnosti in podpore od strani vaše bratovščine mi daje novega poguma in novih moči za nadaljevanje mojega dela in prizadevanja in obetam vam, da v kolikor se tiče sedanjega administracije, ne bomo poznali nobenega umika nazaj."

Vrste delavstva, ki se zgrinja ob stran predsednika Roosevelta, stalno naraščajo. Organizirano delavstvo dobro ve, da stoji republikanski predsedniški kandidat za velikimi denarnimi interesi, sicer ga ne bi odobrile National Association of Manufacturers, Liberty liga in Trgovska zbornica Zedinjenih držav. Delavski voditelji so mnenja, da je bil govor kandidata Landona, ki ga je imel pred dnevi v Topeki ob priliki, ko je uradno sprejel svojo nominacijo, samo ponovitev politike odprtih delavnic. Mr. Gorman, delavski vodja, je izjavil: "Landonov govor je bil govor, kakršnega je bilo pričakovati od njega. Iz njegovega govora je bilo razvidno, da je njegova želja, da bi bilo delavstvo še nadalje pritisnjeno ob tla ter da se pospešuje stvar kompanijskih unij. Njegov govor je bil tipično nazadnjaški in reakcionaren in kot takega ga je spoznalo vse organizirano de-

Sovjetski častnik slavi česko letalstvo

Praga, 25. julija. — General T. Alnis in častniki njegovega štaba, ki so prispeli iz Rusije, so priredili te dni več poletov nad Prago in okolico, in sicer v ogromnem, štirimotornem ruskem bombnem letalu, v katerem je prostora za štirideset oseb in s katerim so prileteli iz Rusije na Češko.

Sovjetski general je obiskal vse večje češke tovarne, kjer izdelujejo letala, in je bil poln hvale za te naprave. Ruska vojaška delegacija si je ogledala tudi znane škodove naprave v Plznu, kjer izdelujejo ogromne topove. General Alnis je izjavil, da bo sodelovanje med rusko in češko zračno obrambo, katero sodelovanje je zdaj zagotovljeno, mnogo pripomoglo k miru Evrope.

Trgovski potnik oropan za dragulje

Ravenna, Ohio, 25. julija. Morton Sagorski, 35 let star trgovski potnik z dragulji, je bil napaden po dveh roparjih, ko se je peljal v avtomobilu, katerega je vozil 18-letni Samuel Davis. Za njima je pridrvel drug avtomobil, ki je prisilil avtomobil, katerega je vozil Davis, da se umaknil h kraju ceste in se tam ustavil. Roparja sta z revolverji v rokah prisilila trgovskega potnika, da jima je izročil svoj kovček, v katerem je bilo za \$30.000 vrednosti draguljev. Nato sta roparja svoji žrtvi zvezala, vrgla ključke njiju avtomobila v visoko travo ter pobeignila.

30 mrtvih v orkanu na Japonskem

Tokio, Japonsko, 26. julija. — Iz Kagašime prihaja poročilo, da je bilo tekom orkana, ki je divjal tukaj, 30 oseb ubitih, 27 oseb in devet ladij, ki so se nahajale na morju, pa se pogrešala.

Pozdravi iz Forest City

Iz Forest City, Pa., kjer se nahaja nekaj časa na oddihu, pošilja pozdrave vsem znancem in prijateljem v Clevelandu Rose Zigavec, 1121 E. 76th St.

Ohio na razstavi

V soboto je bilo z velikimi svečanostmi otvorjeno na Velikojerski razstavi poslopje države Ohio. Poslopje je otvoril ob velikih paradah Hon. Martin Davey, governor države Ohio.

Španska vlada trdi, da bo vsaj fašistov kmalu zalrta

Madrid, 26. julija (nedelja). — Španska vlada je danes potom radija sporočila zunanjemu svetu, da je vstaja fašistov zdaj pod kontrolo vladnih čet in da bodo tudi centri upornikov že čez nekaj dni v rokah vladnih čet.

Albacete, važno mesto na jugovzhodu Španije, je bilo iztrgano iz oblasti upornikov v soboto večer, potem, ko so mesto bombardirala vladna letala.

Nadaljna velika mesta Cadiz, Seville in Cordoba pa so popolnoma obkoljena od vladi zvestih čet in utegnejo vsak hip pasti v vladno oblast. Dalje naznanja vlada, da so vsi dohodi v mesto Madrid blokirani in zabarikadirani po vladnih silah.

Hendaye, Francosko-španska meja, 26. julija. — Po ukazu ameriškega poslanika Claude G. Bowersa, je ameriška stražna ladja Cayuga nocoj nadomestila v San Sebastianu ameriško bojno ladjo Oklahomo, ki je odplula s polno paro v Santander, toda se je še prej ustavila v Bilboa, kjer je vzela na krog ogrožene Amerikance. V Santandru so namreč izbruhnili novi boji med lojalnimi četami in uporniki.

Ameriški poslanik je sporočil v Washington, da namerava ostati na svojem rezidenčnem poslanstvu v Puenterabiji, blizu Iruna. Iz mesta San Sebastian se mu je posrečilo pobeigniti po enotedenskem bivanju v dotičnem mestu, kjer vlada prava strahovlada. Ameriški poslanik je naročil poveljstvu obeh ameriških ladij, Cayuga in Oklahoma, naj ladiji ostaneta v bližini, tako da bosta na razpolago v slučaju nujne potrebe in nevarnosti.

Združitev Palestine s Transjordanijo

London, 25. julija. — Angleški vladni krogi proučujejo te dni predlog za združitve Palestine s Transjordanijo v enotno administrativno telo, na čelu katerega bi bil vladar Transjordanije Emir Abdulah. V slučaju izvedljivosti tega predloga se kaj kmalu lahko računa na pomiritev arabskih plemen, ki delajo sedaj Angliji precejšnje skrbi. Nadaljne podrobnosti o delu še niso znane javnosti.

Slikovna predstava

Danes zvečer ob osmih se vrši slikovna predstava na prostem pri cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Med drugim se bo pokazalo tudi zadnjo slavnost društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Pobrili se bodo postovoljni darovi, kar se bo porabilo za oplešavo cerkvene dvorane. Pridite vsi, ki se za to zanimate.

Rop v naselbini

V soboto zvečer, ob 11:15, sta prišla dva "odjemalca" v Morris Mandel modno trgovino, 15502 Waterloo Rd. Zvezala sta lastnika trgovine in pomočnika, nakar sta pobrala iz blagajne \$582.00.

V Moskvi je pomanjkanje živin in drugih potrebščin

Moskva, 25. julija. — V Moskvi je zavladalo pomanjkanje nekaterih živil. Jajec je v mestu tako pomanjkanje, da morajo nekatere gospodinje hoditi na deželo ponje. Tudi krompirja primanjkuje. Vlada je dala v Nemčiji in Ameriki mnogo naročil za dobavo raznih modernih poljedelskih strojev, s katerimi upa dvigniti produkcijo pridelkov.

Pa tudi raznih drugih izdelkov primanjkuje. Nikolaj Miškov, predsednik lahke industrije, je obljubil, da bo njegova industrija producirala letos 110 milijonov jardov več sukna in blaga, kakor je bilo prvotno zamišljeno, 5 milijonov parov več nogavic in 6 milijonov parov več čevljev, kakor je bilo v prvotnem načrtu. Vsega tega blaga namreč zdaj primanjkuje v Rusiji.

Hitler pripoznal novo laško cesarstvo

Berlin, 25. julija. — Nemška vlada je danes pripoznala novi rimski imperij, sestojec iz Italije in Abesinije. Ta korak nemške vlade se smatra kot posledica nemško-avstrijske pogodbe, ki je izboljšala tudi italijansko-nemške stike.

Nemčija je prva, ki je pripoznala italijansko zmago nad Abesinijo. To ima seveda svoje vzroke, ki tičijo v glavnem v tem, ker Hitler računa, da bo tudi Mussolini — hočeš, nočeš! — pripoznal Nemčiji njen rop, kadar bo pobasala Avstrijo v svoje malho.

Lindbergh svari Nemce pred zračno vojno

Berlin, 26. julija. — Lindbergh je bil včeraj gost nemške Družbe za proflaganje letalstva, ob kateri priliki je imel tudi kratak govor. Slavil je letalstvo kot tako, obenem pa izrekel tudi svarilo pred neosnovanimi napadi iz zraka. Med drugim je rekel: Napočil je čas, ko ne moremo več ščititi svojih rodbin z armadami vojaštva. — Vsako mesto in vsaka ustanova, ki nam je najdražja, je zdaj brez moči proti napadom iz zraka. Zato moramo skrbeti, da letalstvo ne bo porušilo onih dobrin, katere si prizadevamo ohraniti.

Pozneje je vstopil Lindbergh kot časten gost v ogromno nemško potniško letalo "Hindenburg," ki ima prostora za 42 potnikov, nakar se je s spremstvom dvignil v zrak. Letalo je vodil nemški pilot-veteran, ki je pa kmalu izročil krmilo in vodstvo letala Lindberghu, ki se je počutil za krmilom ogromnega letala ko doma.

Kanadski misijonar ubit v Abesiniji

Ottawa, Kanada, 25. julija. — Kanadska vlada je dobila obvestilo, da so Abesinci ubili 40-letnega misijonarja, kapucina Adalberta, ki je deloval že deset let v abesinskih misijonih. Rev. Adalbert je bil ubit, drugega misijonarja, Rev. Benoita pa so pustili Abesinci ležati na mestu, kjer so oba potolki, misleč, da je tudi mrtev. Slednji je bil pozneje najden in prenešen na misijonsko postajo, kjer je dobil prvo pomoč. Oba misijonarja sta kanadska Francoza.

Pričakuje se, da se bo škof zavzel za Rev. Coughlina

Vatikan, 25. julija. — V Vatikanskih krogih se pričakuje, da se bo detroitski škof Most, Rev. Michael Gallagher odločno potegnil za svojega duhovnika Rev. Coughlina, znanega radio pridigarja, in da ga bo zagovarjal pred vatikanskim cerkvenim tribunalom.

Škof Gallagher, katerega imenujejo prelatje "bojevit škof," je prispel v Neapelj v soboto večer. Namenjen je v Rim, kjer bo sprejet v avdienci pri sv. četu. Glavna točka konference med papežem in škofom ob Rev. Coughlinova karakterizacija F. D. Roosevelta, katerega je imenoval Rev. Coughlin lažnjivca, za kar pa je proslil predsednika oproščenja. Pretekli teden so govorili vatikanski uradniki potom transatlantskega telefona z Rev. Coughlinom, toda vsebina tega pogovora ni znana. — Prelatje pravijo, da bi bilo skrajno težavno od strani papeža, če bi hotel uvesti kako disciplinarno akcijo napram Rev. Coughlinu, ker se slednji udeležuje v politiki. Za primer navajajo slučaj italijanskega duhovnika Dona Sturza, ki je bil, dokler ni prišel fašizem na površje, vodja druge največje italijanske politične stranke. Don Sturzo je takrat propagiral, da se razdeli zemlja med one, ki jo obdelujejo, in prav tako je zahteval, da postanejo javnopravne ustanove javna last, pa ni bilo zato od strani Vatikana nobene opozicije. Na drugi strani pa se zopet trdi, da bi sveti oče nasproten ideji, da bi se duhovniki udeleževali v politiki.

Ljubezen pod platneno streho cirkusa

Los Angeles, Cal. 25. julija. "Tetovirana dama," ki je nastopala v nekem tukajšnjem cirkusu, je pobeignila z "divjim možem," ki je bil privlačnost istega cirkusa. Za seboj v cirkusu pa sta zapustila njenega moža Frank E. Hanka, ki je rekel, da ni dovolj, da ga je žena zapustila komaj 24 dni po poroki, marveč da je zdaj še izvedel, da še od svojega prejšnjega moža ni bila zakonito ločena.

Vile rojenice

Družini Mr. in Mrs. Anton Potočnik, 1005 E. 140th St. so prinesle vile rojenice zalo hčerko. Mati in dete sta zdrava in se nahajata v Bothen Memorial bolnici, 1881 Torbensen Drive. Mrs. Mary Potočnik je hčerka organista sv. Vida, Mr. P. Snovršnik. Naše čestitke!

Mr. Telich odpotuje

Mr. Michael Telich, zastopnik Sun Life zav. družbe, odpotuje za dva tedna iz mesta po trgovskih opravkih. V njegovi odsotnosti dobite isto postrežbo v uradu na 1040 Terminal poslopje, ali če pokličete Cherry 7877.

Zadušnica

V torek 28. julija se bo brala ob sedmih v cerkvi sv. Kristine in v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša zadušnica za pokojno Uršulo Gorišek ob priliki 6. obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Najden denar

V soboto večer se je našla pred International posojilnico večja vsota denarja. Dobi se pri Antonu Oswald, 6028 Glass Ave.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50, Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00, Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po ramsalčinah: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 176, Mon., July 27, 1936

Rimski imperij in novodobni Cezar

Leta 409 so Gotje napadli in do golega oplenili sam Rim. — Kako to, da se je imperij, ki se je zdel silen in močan, izkazal za tako slabotnega? Kako je bilo mogoče Alariku s peščico Gotov podvreči si Italijo, opleniti večno mesto vsega njegovega bogastva ter postopati s ponosnimi Rimljani kot z raso servilnih, hlapčevskih barbarov? Kaj je bilo vzrok, da se je izpremenil tako sijajen uspeh v tako izjalovitev in katastrofo?

Gotovo periodo časa se je stari svet veselil blagodatov onega, kar nazivamo danes Pax Romana ali Rimski mir. Tu so bili zakoni, katerim se je človeštvo pokorilo in jih spoštovalo, tu je bil red, kateremu se je človeštvo podvrglo.

Toda kakšen je bil ta svet, ki se je Rimu pokoril. To je bil svet, katerega je tako rekoč omamili udarec na glavo, svet, ki je trpel na izčrpanosti, svet, kateremu je izkrevnela vsa odprna moč proti vsaki avtoriteti, pravični ali krivični. Podjarmljenje je ubilo v podjarmljenih nagon in željo, da bi se branili. In kot logična posledica tega je bila, da podjarmljeni narodi niso čutili nobenega vzhajenja do tega, da bi branili svojega zavojevalca.

Pa pogledjmo današnji Rim, Mussolinijev Rim, in ga prispodobimo Parizu, Londonu ali New Yorku. Takoj bomo videli, da so vsa ta velika mesta že davno prerasila slavo Avgustovske dobe. Stari Rim nima danes ničesar, kar bi mogel prispevati novemu Rimu ali pa svetu, v katerem stoji današnji Rim.

Vzemimo na primer rimsko zakonsko pravo. Karkoli je bilo kar vrednega v tistem pravu, je danes inkorporirano v modernih zakonikih sveta. Mussolini sam priznava, da bo angleška vlada Indije njegov vzor pri sestavi vlade za kolonialno Abesinijo. Svoje dni so bile rimske ceste vzorne, vendar pa se ne morejo niti izdaleka v nobenem primeru primerjati z našimi ameriškiimi asfaltiranimi cestami in z našo Lincoln Highway. Stari Rimljani so bili mojstri kot napeljevalci vodovodov in izdelovalci naprav iz konkreta, toda njihov Julij Cezar naj bi si danes ogledal naš ameriški Boulder Dam!

Rimske metode zavajevanja so definitivno zastarele in nič več uporabljive. Te metode je proglasil za zločinske že Kellogov pakt. Kdo bi želel, da postane Tunis druga Kartago? Kdo bi si želel, da bi bil Jeruzalem danes spet oblegan? Kdo želi, da bi postala Francija spet država starih Gaulov? In kdo želi, da bi bila Anglija prisiljena dajati žrtve, katere bi fašisti nalivali z ricinovim (kastorjevim) oljem?

"Roughing it"

(Copyright by Mark Twain,
piše Madison.)

Od srede junija ni bilo po farmah v Ashtabula county nobene- ga dežja. Še par dni, so pravili farmarji, pa bo vse izumrlo. Ampak kot se je izjavil stari oče Gramčev, se je Bog nebeški vrnil iz počitnic. V četrtek smo dobili, kar smo iskali.

Polagoma je začelo rositi že pred poldnevom. Po kosilu pa je začelo treskati in liti iz neba, vendar ne tako, da bi voda razdirala, pač pa je bila zemlja tako suha, da je sproti požirala, kar je dobila iz oblakov.

Najhujše je bilo okoli druge ure popoldne v četrtek, ko je treskalo tako, da se je izjavil Filip, ki je star soldat, da niti "schnellfeuer" ni bil tako hud pri vojakih. Strela je udarjala na desno in levo, spredaj in zadaj.

Jaz sem sedel na porču, dva čevlja proč od telefona v hiši. Silno se je posvetilo, strela je udarila v bližnji telefonski drog, kakih 200 korakov od nas, švignila po zračni naravnost v Gramčev telefon, kjer je zažgala porcelanasti insulator, potem pa po odvodni žici izginila v Gramčev

detel, ki se vsede na drevo in začne najprvo zvedavo pogledovati okoli sebe. Kar naenkrat zapusti drevo in sferi protitlom, ne daleč od mene, kjer je opazil prazno kanto od pive.

Z največjo marljivostjo je detel začel rabiti svoj ostrí kljun ob robu kante. Nabijal je in tolkel, toda dosegel ni ničesar. Kako more biti tak ptič gozdni zdravnik, če pusti drevesa v nemaru in razbija po pločevinastih kantah od pive. No, končno mu nisem zameril. Dežja ni bilo že tri tedne, vroče je bilo, in ubogi detel je pač hotel priti do kozarca hladne pive. Seveda se je zmotil, kajti predno jaz kanto vržem proč, jo temeljito izpraznim, kot Tone Bobek kozarec vina.

No, ta afeta z detelom in kanto pive mi bi skoro še ne vzela vse vere v te gozdne zdravnike, da nisem drugi dan opazil detela, kako je kljunaril po starem železnem obroču starodavnega Gramčevega Forda na jardu. Kaj je detel iskal v dotičnem obroču, je skrivnost, le Gramčev je mimogrede omenil, da namestila detel najbrž avto spravi v tek, da se odpelje z njim proti jugu, kjer imajo več dežja in menda polne kante pive!

Od pondeljka naprej je pri nas na bordu Mr. Philip Raztresen, katerega je pripeljala Baničeva Mary. Pretekli pondeljek so nas obiskale tudi Mrs. Frank Vesel, Mrs. Josephine Haffner in Mrs. Medved. Popoldne sta pa prišla Mr. Frank Mišmaš in še neki drugi mlad gentleman, katerega imena pa nisem zapomnil. Vsi so na bordu pri Jerry Strojnu in se prav pohvalijo. Sploh imata Mr. in Mrs. Strojnu toliko letenskih gostov, da Jerry te dni gradi nov hotel zadaj na vrtu.

V sredo popoldne je pripeljal na naš jart Tone Fidel. Na truku je imel kravo, neko večje in neko manjšo tele. Gramčev, ki je fahman za take zadeve, je takoj vprašal, koliko zahteva Fidel za manjšo telico. Tako nekako \$11 se je glasila cena. Gramčev se je obrnil, malo pljunil in šel na klop sest. Pri tem mi je Fidel namignil, da ga po želodcu ščiplje, da se je nekam prehladil, itd., kot se glasijo taki uvodniki, kadar človek neče direktno povedati, da bi se mu prilegel kozareček ta kratkega.

Jaz sem se pa spomnil, da smo pred dvema letoma sklenili pri Keržiču dobro kupčijo s prešiči. Med Keržičem in Fidelom je bilo en dolar razlike, kar se tiče prešičev, potem sem pa začel jaz mešetariti in kupčija je bila narejena. "Tako bomo naredili tudi danes," sem si mislil in povabil Fidela na klop in za vsak slučaj poklical še Filipa, da mi pomaga.

"Gramčev, koliko daš ti za telico," sem začel. Jože je odgovoril, da dva dolarja je vredna. Sedaj je pa Fidel pljunil po suhi travi. Oglasi se Filip, ki prikaže pol dolarja, jaz pa tudi. Toda Fidel je še vedno pljuval. Zopet začne Filip, ki ponudi en dolar, jaz en dolar, Gramčev dva, skupaj štiri dolarje. Fidel še vedno pljuje. Potem sem pa ponudil še en kvort "government" viske, poleg onih štirih dolarjev, toda Fidel je bil kot skala. "Kam pa boš prav za prav s tistimi teleti?" sem končno vprašal Fidela. "Mar jih tukaj prodaj, pa ti ne bo treba jih okoli voziti," sem nagovarjal. "Kam jih bom dal?" pravi Fidel. "Teleta gredo v Cleveland, kamor spadajo!" Tedaj sem pa umolknil, kajti tudi jaz sem tako en kos Clevelandčana, pa se ne bi rad prišteval med — teleta!

Fidelova teleta so pa v resnici morala v Cleveland.

Tekom bivanja na farmah smo naredili že ogromno delo. Z dvojnimi "kotom" smo prebarvali pet stolov, šest klopi, en gugalnik, eno pručico, eno stolicu,

tla na front porču s stopnicami, zadnji in predzadnji porč. Te dni bomo začeli enkrat barvati jabolka na jablanah in sicer rdeče, ker radi suše nikakor nečijo zoreti.

Poleg gori omenjenega dela smo zgradili tudi dobro cesto, ki vodi v hosto proti potoku. Lanska povodenj jo je čisto razdrila. Z največjo mujo smo znošili skupaj ogromne skale, da so bile za podlago, potem pa vmes drobnega peska in vse to ogradili tako močno, da smo vsi stavili, da je naša cesta boljša kot one, ki so jih Lahi zgradili v Abesiniji. To smo storili, ker se bliža lovka sezona, da bodo jagri lahko komodno hodili v gozd po verice in da bo Gramčev lahko drva spravil iz gozda na dvorišče. Za tako delo, namreč za gradnjo take ceste bi privatni kontraktorji računali kakih \$5000.00, nas je pa veljala samo 12 kozarcev viske, katero so vdušili stari oče Gramčev, ki so bili za prvega formana.

Ko posekamo še nekaj suhih kostanjev, ko zgradimo garažo, ko pokosimo oves, tedaj bo naše delo na farmi dovršeno in treba se bo vrniti v Cleveland. Upam, da bomo z vsem ob pravem času gotovi. Od vraga mora človek delati na farmi, da si zasluži vsakdanji kruh. Jaz imam vse žuljave roke, pot mi teče v curkih ne samo izpod čela, pač pa od vseh telesnih delov, tako da se včasih radi zatečemo v hladno klet, kjer pri bari drug drugemu tožimo kako je težaven farmarski stan.

Naš dnevni red na farmah je sledeč: Zjutraj ob 8. uri se vstanem. Od stranskega dela dan prej se morate najprvo ude pretegovati pol ure (od lenobe). Potem moram napumpati vode, da se umijem, nakar se prižge svačica in se vsede pod jablano. Ne traja par minut že kliče gospodinja: breakfast is ready! Ko tudi to pomlatimo, je ura devet, in Gramčev ima že zaprežen truk, da se peljemo v mesto, kjer dobimo potrebne življenske potreščine, ki ne rastejo na naši farmi, kot cikorkija, sladkor, kava, Plain Dealer, poštna znamke, filme, candy, pomaranče, ker vse to omenjeno blago ne raste pri nas.

Potem greva z Gramcem na uradni obisk Jackie-vega saloona, kjer nas sprejmejo z odprtimi rokami. Seznanil sem se že z vsemi avtoritetami mesta Geneva, kot z mirovnim sodnikom, županom, obema policistoma in s cestnimi pometači. Da, tudi pometače cest imajo v Genevi, in verjemite mi, da so ceste v Genevi sto procentno bolj čiste kot pa one v Clevelandu, ker v Genevi imajo za župana demokrata ne pa republikanca Burtona.

Okoli enajste ure je, ko prideva z gospodarjem iz mesta, nakar naredimo obračun. Potem ko se za pol ure ohladija z Gramcem od naporne vožnje v Genevo, že pride klic iz kuhinje: dinner is ready! Annie začne poditi muhe, katerih je pa letos sicer salamensko malo, mi pa pridno zajemamo juho in druge dobrote. Pri kosilu pijemo, kakor je vreme: če je bolj hladno, pijemo vino pomešano z vodo, če je velik hlad, pijemo čisto vino, kadar je bolj vroče, pride na vrsto pivo, kadar je pa strašno vroče, tedaj planta voda po mizi!

Ura je poldne, ko smo s kosilom gotovi. Za boljšo prebavo po jedi je potreben počitek, katerega je deležna vsa družina, oni, ki delajo in mi, ki samo nadzorujemo. Počitek traja eno uro in tokom tega počitka navadno rešujemo gospodarska vprašanja o dežju, toči, suši in o cenah grozdja. Ko je ena ura proč popoldne, se dvigne družina in gre na delo, jaz pa tudi. Poiščem s postelj in sladko zaspijam za dve uri.

Okoli tretje ure so napove-

dani že uradni obiski raznih Clevelandčanov, pa tudi farmerjev, ki hodijo neprestano nadzirat k nam in povpraševati, kako kaj napredujemo z delom. Ti pogovori trajajo navadno dve uri (razen kadar pride Leo Kushlan iz Clevelanda nas obirat pri marjašu), nakar je ura pet proč in iz kuhinje pride klic: supper is ready!

Tedaj se zopet začne težavno delo, ki traja pol ure. Za pijačo imamo isto kot pri kosilu. Po večerji se vlezemo v mehko travo in tedaj pridejo na vrsto diplomatski pogovori, kakor laška polenta, španjolska revolucija, francosko zlato, gibraltarska trdnjava, medtem pa nam Filip tudi včasih citira sveto pismo, in včasih jo pogodi, ker prihaja iz družine mežnarjev in je sam šest let stregel pri mašah v stari domovini.

Navadno dobimo tudi kaj farmarskega obiska ob večerih, ako pa ne, tedaj se spravimo v izbo, kjer začnemo igrati sixty-six. Pri tej igri goljujemo vsi preko in čez. Pri meni so dobili en cvajar, Filip je imel na tleh skritega asa, Jože Gramčev ima navadno eno karto preveč, mama Gramčeva nas pa ošteva in pravi, da s takimi sleparji ne bo več igrala. Pravi, da gre raje med velebankirje na Wall Street, ker so bolj poštēni. No, tekem take igre navadno z Gramcem spijeva tri kvorte ohajčana, Filip tri kvorte svežega mleka, Gramčeva mama pa nekaj kozarcev vode. Ob deseti, ob dvanajsti uri včasih, se gre k počitku, da se pripravimo za naporno deo drugega dne.

Eden ali drugi bi me vprašal, kdaj pa hudiča vse prebarvaš, nasekaš, gradiš pota, če ves dan samo govoriš, ješ in sediš in dremleš! Ja, veste prijatelji, jaz delam in barvam samo v sanjah. Kaj mislite, da sem zato prišel na počitnice, da bi ves dan barval, sekal držal in se trudil pri gradnji cest! No ja, sempatja že pri mem za kakšno lopato, sekirjo ali čopič, toda pa le tedaj, kadar me kdo fotografira, da se bom potem v Clevelandu lahko bahal, kako trdo smo delali!

Zdaj se že štiri dni drugega ne menimo, kot kdaj bo šel dež. Dve stavi sem že izgubil z Zakrajškovim Frankie-om glede dežja. Denar hrani Mrs. Gramčev, toda kakor hitro ne gre en dan dež, se pripelje Frankie Zakrajšek že drugi dan o peti uri zjutraj, da hitro kolekta denar da ne bi prej začel padati dež. Enkrat ga bom že vjel tako ali tako, kajti s farme ne grem prej, dokler ne bo enkrat pošteno škrofilo.

Medtem imamo pa že vsi raztegnjene vratove, ker neprestano študiramo oblake — podnevi, zvezde ponoči. Vedno zremo navzgor, odkoder sicer prihaja vse dobro, kakor so nas učili, toda največja dobrota za farmerja v juliju, dež, tega ni odkoder. Najbrž je odšel tudi ljubi nebeški Oče kam na počitnice.

Dalje prihodnjič

Slovenski dan na Jezerski razstavi

Vodstvo velike Jezerske razstave je določilo, da imamo mi Slovenci v nedeljo dne 9. avgusta slovenski dan, na katerem naj pokažemo vse, kar premoremo v kulturi in prosveti. Kakšen bo spored programa bo pozneje v časopisih naznačeno in tudi označene posamezne skupine, ki bodo na programu nastopale.

Čas je kratek, vse nas je ne pričakovano zajelo in potrebna je hitra akcija, da uspešimo ta "Slovenski dan" na Jezerski razstavi. Vedno naglašamo in poudarjamo, kadar od mestne ali

državne vlade kaj zahtevamo, da nas je v mestu Clevelandu do 40,000 in v državi Ohio do 60,000 Slovencev. Če so te številke točne ali še višje, ni važno, ampak važno je, koliko je ta narodna masa kulturno produktivna in kaj vse zmore na prosvetnem in kulturnem polju. Tukaj ni vprašanja, kaj si, kam si politično ali versko orientiran, ampak tukaj je vprašanje, kaj zmore narod kot celota produktivnega pokazati. Če se bomo Slovenci na razstavi na Slovenski dan dobro postavili, nekaj impozantnega pokazali, bo to v kredit nam samim, ki živimo v novi domovini, v kredit našim otrokom, ki so tukaj rojeni in velik kredit naši stari domovini, kjer je tekla naša zibelka in zibelka naših pradedov.

Mi Slovenci imamo mnogo, imamo v Clevelandu in okolici ter v državi Ohio mnogo narodnih domov, imamo pristno slovenske fare, nebroj pevskih zborov, dramskih odsekov, slovenske šole in slovensko-umetniške šole, mladinske pevske zборе, sportna in telovadna društva, godbe in mnogo drugega, s čemer prednjačimo pred drugimi narodi, ki so se naselili v tej deželi. Mi za vse to vemo, ampak če hočemo, da bodo tudi drugi to vedeli, nas po naši omiki, umetnosti in civilizaciji spoznali jim moramo dati priliko, da pokažemo kaj vse zmoremo in kaj vse imamo.

Omenil sem, čas je kratek. Ko smo šli na Jezersko razstavo smo bili radi tehtnih vzrokov nepriljubljeni. Skupina, ki se je poprej zanimala za to razstavo je radi nepredvidenih in tehtnih poslovnih vzrokov nadaljno akcijo ukinila. Člani progresivne trgovske zveze uvidevši, da je reprezentanca našega naroda na Jezerski razstavi narodno življenskega pomena, so se odločili, da oni store svojo dolžnost, da ohranijo narodno čast, za katero se je narod boril dolga desetletja v tujini.

Prosi se vse narodno zavedne rojake, vsa pevska društva in vse one, ki mislijo iskreno, da se prijavijo za sodelovanje. Ni treba čakati pismenih vabil, vse raj gre na delo in prijavi svoje sodelovanje razstavnemu odboru. Čas je tukaj, zamujeno se ne da več popraviti. Zdjaj ali nikoli več.

Joško Penko,
1198 East 177th St.
Cleveland, Ohio.

Kam pa v nedeljo?

Barberton, O. — No, kam bomo šli v nedeljo 2. avgusta? Vsi ljubitelji petja in godbe in pleša bomo šli na Novakovo farmo v Sherman. Tam bo veselja in užitka dovolj. Le nabrusite si pete. Naši godbeniki bodo tako igrali, da bo moralo vse plešati, staro in mlado. Pevski zbor Javornik bo pa tudi kratkočasil naše posetnike s krasnimi pesmimi. Fantje se dobro pripravljajo za ta piknik.

Da vam na pikniku ne bo dolgčas, to vam garantiram. Torej vsi na plan na 2. avgusta na piknik, ki ga priredita pevski zbor Javornik in Slovenska godba. Nikogar naj ne manjka. Vabimo tudi druge rojake od blizu in daleč. Saj veste, da pevska in glasbena kultura stane denarja in dosti truda. Pokažite se enkrat, da se bo pevcem in godbenikom srce smejalo. Če bi vi čutili, kar čuti pevec ali godbenik, ako je slaba udeležba, bi se gotovo odzvali. Torej slovenski živeli, podpiraj pevce in godbenike po svoji moči.

Anton Gradišar.

IZ DOMOVINE

—Smrtna avtomobilska nesreča.—V Borovcih pri Ptujju se je pripetila smrtna avtomobilska nesreča, koje žrtev je 42-letni Martin Meško, kočar v

Preslavi pri Veliki Nedelji. Da lažje preživlja 9 člansko družino, se je ukvarjal tudi s tem, da je gonil kupcem govejo živino v Maribor. Tako je tudi čez nekaj dni, ko je opravil svoj posel, koračal v temni noči proti svojemu domu. V Borovcih pa ga je dohitel neki tovorni avto in ga povozil, da je obležal z razbito lobanjo in strtim prsnim košem mrtev. Avtomobil je odrzel, ne ozirajoč se na svojo žrtev. Oblasti zasledujejo brezvestnega šoferja.

—Komaj je bilo pogašeno pogorišče delavca Anton Debevca na Dolu, že je zopet v četrtek užgala strela skedenj posestnika Ivana Suhadolnika na Dolu. Skozí skedenj je vžgala dalje kozolet in šupo, ki je bila hipoma v plamenih. Strela je razsajala dalje okrog hiše, kjer je vedrilo mnogo ljudi. Ogenj je popolnoma uničil s senom in žitom napolnjen kozolet. Rešili so razen slamoreznice vse stroje in poljsko orodje. Škoda je velika in le deloma krita z zavarovalnino.

—Smrtna nesreča. France Malnar, brezposelni dninar z Makovega hriba, srez Čaber, je padel tako nesrečno na glavo, da si je prebil lobanjo. Nezvestnega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrl.

Če verjamele al' pa ne

—B R Z O J A V—

Lojze, pri Gramcu, Geneva, Ohio.

Ti, če bo prišel Kushlan na farme, ga vprašaj (če ne bo nič računal), če nas Kennick lahko toži, ker smo ga spomlad priporočali za izvolitev v poslansko zbornico države Ohio. In če nas tudi lahko toži, ker ni bil izvoljen. Če nas lahko, potem kar pripiši k tistim \$31,000.00, še par copakov in se ukordaj za deset let.

V petek nisem drugega delal kot telefonu odgovarjal. Vidi se, da se vse raduje nad to tožbo. Prvi je bil Blaž Hace, ki mi je ponudil "rum in bord," če bomo pogumni po svetu. Veš, Blaž je dober človek in zdaj, ko ni žene doma, ima dosti prostora v hiši. Jamšek, ki je edini naš človek v Ameriki, ki ima starokrajsko peč, nam je ponudil zapeček čez zimo. Sem mislil, da bi šel ti tje, pa vem, da ne znaš spati in ne sedeti v zapečku, ker si mestni škric.

Veš, Kennick menda toži zato, ker da je bilo zapisano, da ima take noge kot kangaru. Pa jih nima. Sem ga včeraj videl, ko je šel mimo našega oficla. Ima take normalne noge kot ti, samo da imaš ti čevlje mere 12. Meni se je zelo pokadilo, ko je bilo o tej sankciji rečeno po vseh clelandskih časopisih, meni se ni pa nič povedalo. Rad bi vedel, čigava je tožba, naša ali kog drugega?

Ti Kushlana vprašaj, če nam lahko zaštapajo tudi naše dogove, če ne bi šapa vrgla toliko, kolikor si tožitelji poželijo. In pa tisto ga vprašaj, če bodo tožitelji dali šapo na boben, kdo bo po bobnu udrihal. Kdo bo za tamborja pa ne vem.

Lojze, zdaj ravno šapo belimo. Ali jo hočemo dovršiti, ali naj bo pobeljena samo napol, če ne vemo, če bo še naša. Polde je z lojtre na glavo padel in zadel v mašino. Odletel je en šrauf (mašini, ne Poldetu). Ali naj bodo zdaj te žrtve za druge?

Torej hitro odbrzovaj na ta vprašanja, dokler so sankcije še v veljavi.

Jaz sem že enkrat vprašal, da bi rad poznal tistega profesorja, ki je Kennicku diplomu dal. Ali ga ti poznaš? Če ga, mi pošlji njegov naslov in fotografijo.

P.S.—Če me boš kje ukordal na farmi, mi izgovori vrhu plače ene cajhaste hlače, ene templauce in šenkilo, kadar bo prodal kak rep.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Proč odtod! Skrajni čas li, pa spet hiteli dalje. Bebbehi so bili brez dvoma že tako daleč za nami, da se nam jih za tisti dan ni bilo treba bati.

"Kaj bomo počeli s temle človekom master?" je vprašal Lindsay.

"Kaznovali ga bomo."

"Yes! Lažniv Džiaf! Kako ga bomo kaznovali?"

"Ne vem. Posvetovali se bomo."

"Lepo! Zasedanje! Gosposka zbornica, ljudska zbornica—! Well! Pa kako ste osvobodili Haddedina?"

Pripovedoval sem mu. In ko sem v svojem pripovedovanju omenil stražo pri konjih, sem se mahoma ves prestrašen ustavil.

"O joj—! Kaj sem storil—!"

"Kaj, master? Saj je šlo vse gladko!"

"Naščuval sem Dojana na Kurda, ki je stražil pri konjih, in ko sem odjezdil, sem ga pozabil odpoklicati—!"

"Oh—! Ah—! Neprijetna reč! Pa saj bo prišel za nami—?"

"Nikdar! Stražnik je mrtev, Dojan pa tudi!"

"Zakaj že kar mrtev—?"

"Ako je Dojan v nevarnosti, pregrizne svoji žrtvi vrat in se vrže na novega sovražnika. Bebbehi so ga seveda našli in ga napadli, najbrž so ga ustrelili. Oba sta mrtva—."

Žal mi je za njim! Skoraj da bi se vrnil in radi Dojana tvegal vse. Pa je seveda prepoznal!"

Tudi Halef je žaloval za Dojanom. Ves večer sva bila slabe volje. Morebiti je bila moja slabota volja nalezljiva in se je prijel tudi Haddedinov. Kajti prvič odkar smo bili skupaj, se je tisti dan zgodilo, da smo si prišli navzkriž.

Ko se je zvečerilo, smo se ustavili. Allo nas je peljal v vijugasto stransko dolinico. Uta-borili smo se, zvezali Bebbeha in si spekli srnjaka, kar ga je še od tistega jutra ostalo. Vkljub vsej naglici je namreč Halef še našel čas, da ga je natovoril praznemu konju, ki smo ga vodili za seboj.

Po večerji smo zasliševali jetnika. Ves čas sem ni znil besedice, brez ugovora nas je ubogal. Najbrž je upal, da bo do itak njegovi ljudje kmalu prišli za njim in ga osvobodili.

"Čuj mož," sem ga vprašal, "kaj si pravzaprav? Včeraj si dejal, da si Džiaf, danes pa smo te našli pri Bebbehih. Kaj si torej?"

Ni odgovoril.

"Odgovori!"

Niti trenil ni.

"Ti bomo že razvozlati jezik! Halef, vzemi mu turban pa mu odreži koder!"

Kurd, vobče musliman, nosi glavo obrito, le na temenu si pušti rasti dolg koder. Muslimanu koder odrezati, to je zanj največja sramota, ki jo more doživeti.

Ko je torej Halef vstal in segel z desnico po nož, z levico pa po kodru, se je Bebbehu nemudoma razvozlati jezik.

"Gospod, pusti mi koder! Odgovarjal bom!"

"Dobro! Pusti ga, Halef! Po-vej torej, katerega rodu si pravzaprav?"

"Bebbeh sem."

"Včeraj pa si pravil, da si Džiaf! Torej si nas nalogal!"

"Sovražniku ni treba resnice povedati!"

"Tvoja načela so načela lopova! Razen tega si prisegel pri bradi prerokovi, da je res, kar praviš!"

"Kar se sovražniku prišeče, ne velja."

(Dalje prihodnjič)

Kadar obiščete jezersko razstavo, ne pozabite se ustaviti v gostilni "Ljubljana."

Bebbeh je izginil za ovinkom in z Lindsayem sva krenila iz skri-vališča. Ko sva prispela do ovinka, sva mu bila na 50 korakov blizu. Čul naju je prihajati, obrnil se je, naju spoznal pa se tako prestrašil, da je nehotе ustavil konja. Misli je, da sva pred njim, pa naju je zagledal nenadoma za seboj. Preden se je zavedel, sva ga že prijela.

Zgrabil je za nož. Ujel sem ga za roko in mu stisnil pest, da je nož izpustil. Lindsay mu je izbil sulico, jaz pa sem prerezal puškin jermen. Puška je padla na tla, razorožen je bil.

Vdal se je v svojo usodo, vzela sva ga na sredo, tovariši so se nam pridružili in v diru smo odjezdili proti jugu. Allo je spet prevzel vodstvo.

In vse dalje proti jugu smo jezdili. Šele popoldne smo se ustavili za nekaj časa, si počili-

1936	JULIJ	1936
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

AVGUST

1.—Lake Shore Post 273, American Legion, izlet na Pinterjeve farme.

2.—United Hunting Club and Game Preserve priredi piknik na Stuškovih farmi.

2.—Olimpiada S. D. Zveze na Pinterjevi farmi.

2.—Pevski zbor Javornik in Slovenska godba iz Barbertona priredita skupni piknik na Novakovih prostorih v Sherman, Ohio.

9.—Skupna društva fare sv. Vida priredijo izlet na Pinterjeve farme.

9.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pinterjevi farmi.

16.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z., priredi piknik pri Zornu na 4388 Bradley Rd.

16.—Piknik Slovenske mladinske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

16.—Društvo Cerkljsko Jezero št. 59 SDZ ima izlet na Stuškov farme.

16.—Klub slovenskih mesarjev in groceristov priredi velik izlet na Pinterjeve farme.

16.—Šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

16.—Buckeye Lodge, No. 60 SDZ, Lorain, O., priredi piknik na Kosovi farmi na Seneca Rd.

23.—Piknik društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ na Pinterjevi farmi.

30.—Podružnica št. 32 S. D. Z. obhaja 7-letnico obstanka v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

SEPTEMBER

6.—Srbski kulturni vrt, proslava Njegaša in koncert v avditoriju S. N. Doma.

8.—Pričetek konvencije J. S. K. Jednote in avditoriju S. N. Doma.

13.—Pevski zbor "Cvet" priredi vinski trgatav v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

13.—Skupna društva fare sv. Kristine prirede piknik na Špelkotovih prostorih.

20.—Proslava 5-letnice, ples in splošna zabava, podružnice št. 49 SZZ.

27.—Društvo St. Clair Grove št. 98 W. C. priredi proslavo 20-letnice svojega obstanka v S. N. Domu na St. Clair Ave.

OKTOBER

3.—Podružnica št. 50 SZZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

4.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

10.—Klub O-Pal, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

11.—Skupna društva Slovenske Dobrodrelne Zveze v Lorainu priredijo koncert v S. N. Domu v Lorainu.

16.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. D.

17.—Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ, plesna prireditev v avditoriju S. N. Doma.

24.—Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

8.—Samostojni pevski zbor Zarja priredi opero v avditoriju S. N. Doma.

8.—Pevski zbor "Cvet" priredi koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, prireditev v avditoriju S. N. Doma.

15.—Collinwood Hive 283, T. M., banket ob priliki 20-letnice v S. D. Domu na Waterloo Rd.

21.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

22.—Koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

22.—Podružnica št. 41 SZZ obhaja šestletnico obstanka s proslavo v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

25.—Interlodge liga, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

28.—Carniola Tent št. 1288, The Maccabees, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

29.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

20.—Slovenska mladinska šola S. N. D. priredi božičnico šole v avditoriju S. N. Doma.

20.—Novi pevski zbor Slovenjan priredi svoj prvi koncert in ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.

JANUAR

2.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ imajo plesno veselico v avditoriju SND.

9.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Klub društev S. N. Doma, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju SND.

23.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ proslavi obletnico v avditoriju S. N. Doma.

31.—Carniola Tent št. 1288 T. M., proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

FEBRUAR

6.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju SND.

7.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju SND.

MARC

21.—Jugoslovanski Pasijonski klub, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Prosvetni klub S. N. Doma, šolska prireditev v avditoriju S. N. Doma.

APRIL

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

dobno. Letaki so vzbudili med našim ljudstvom veliko zanimanje in hrupa. Vsepolno opravka pa so dali fašističnim oblastem in njih funkcionarji so imeli polne roke posla. Zaradi teh letakov je bilo v Gorici aretiranih večje število naših ljudi.

—Trst, junija 1936. — Naš list je že poročal, da se širijo glasovi o militarizaciji rudnikov v Istri. Danes nam te vesti kot resnične potrjujejo žalostna dejstva, ki smo jih zvedeli v zadnjem času. Namreč ni dolgo tega, ko so se v nekaterih vaseh pojavili glasovi, da je odkrit in odprt v Istri nov rudnik, da je tamkaj dela za vsakogar in da so delavci zelo dobro plačani, in sicer po 16 lir dnevno. To bi bil vsekakor za današnje razmere v Italiji več kot dovolj velik zaslužek. Tem vestem je nasledlo precej naših fantov in mož, zlasti z Bovškega in drugih krajev ob Soči, ki so tudi poskrbeli, da so v najkrajšem času odšli na Labinščino iskati si dela in zaslužka. Res, delo so takoj dobili. Podjetje jih je nastanilo v tako umazane, zanemarene in podrtе barake, polne vsakovrstnega mrčesa, da jim ni bilo moč govoriti. Skratka, manjkala je vsaka najnunejša in najpotrebnejša higijenska naprava. Po 14 dnevnem delu pa so delavci ugotovili še to, da ne bodo zaslužili niti toliko, da bi se pošteno prehranjevali, kaj šele, da bi kaj prihranili. Zato, kdor je imel le še toliko denarja od doma, da se je lahko podal na pot, je takoj odšel domov, kdor pa ni imel potrebnega denarja je sklenil, da ostane toliko časa, da si težkim delom in s stradanjem pritrga toliko, da bo imel za vlak. Med tem pa je prišla odredba od ravnateljstva, da se ne sme nobenega delavca več odpustiti od dela. Kdor bi pa odšel brez vednosti predpostavljanih, je smatran kot dezertir. Naše fante in može je ta ukrep zelo zadljal in poskušajo na vse načine, da se otresejo tega robstva in odidejo domov, kjer če tudi bi morali stradati, imajo vsaj snažno in zdravo stanovanje, tam jim pa še tega manjka.

Vse zgleđa, da so naše ljudi zvalili v past, kajti povsod, kjer se da le nekaj zaslužiti — ob meji tudi letos delajo z ameriško brzino — zaposlujejo po največ le delavce iz Italije in naši niti v poštev ne pridejo.

—Idrija, 27. junija 1936. — Nande Svetličič, 22 let star, doma iz Krnic nad Sp. Idrijo je bil pred kratkim obsojen od goriškega sodišča na tri mesece ječe. Komaj pred nekaj meseci se je vrnil iz zaporov, kjer je presegel 3 mesece zaradi preiskave o sumu, da je razpečaval po vaseh slovensko "Pratiko." Ker mu niso mogli ničesar dokazati so ga izpustili, vendar pa so ga ob prvi priliki spet, in sicer, ko so ga milicioniki nekoč srečali, ko je šel po opravku v 8 km od meje oddaljen kraj, aretirali in ovadili sodišču, da je nameraval prekršiti italijansko-jugoslovnsko mejo. Glede te ovadbe je bil sedaj kaznovan na tri mesece zapor.

—Trst, junija 1936. — Fašistom je zelo pri srcu naša mladina. To vidimo sleherni trenutek. Da jo nam hočejo izgrajiti, je umljivo iz ogromne aparature, ki služi le poitalijančevanju. Od otroških vrtec, balil, mladih Italijank, ljudske šole, avangarde in ostalih strankinih organizacij pa celo do predvojaških vaj in vojaškega roka in še potem, vse to je namenjeno samo enemu cilju. Do dvajsetega leta starosti je mladina podvržena vplivu potujčevanja. Na stotine raznovrstnih društev, ki prikrijevajo svoje delo pod kulturnim, humanitarnim, kmetijskim, gospodarskim plaščem, je posvečeno skoro izključno temu cilju. Celo denar mednarodnih humanitarnih institucij uporabljajo za poitalijančevanje naše mladine...

Toda zopet se jim zdi vse to premalo. Zopet so se vrgli na solo. Pravijo, da je pomankljiva v izvrševanju italijanizacije. Šolska doba je predpisana v naših krajih od 6 do 14 leta. Isto je v Južni Tirolski, ni pa v ostali Italiji! Zakon Gentile zahteva, da morajo učenci biti v šoli do 14 leta starosti, in če ni nadaljnih razredov morajo ponavljati zadnji razred. V nekaterih krajih tega niso vzeli dobesedno in so bili otroci izpuščeni po končanem petem razredu z 11 letom. S tem, pravijo, so se odtgnili šolskemu programu. Kajti v obmejnih krajih učitelju ne zadostuje pet let pouka, da bi izvršili celotnega predvidenega programa, ker jih mora podučiti v "idioma nazionale," ki je "notevolmente dissimile dai vernacoli usati nelle famiglie rustiche" ("Piccolo della sera" 18. jun.), ki se precej razlikuje od govoric, ki jih rabijo kmetijske družine. Program je pač uspešna in zadostna italijanizacija. V ostalih krajih Juljske Krajine pa je po tem zakonu moralo 6,000 otrok pohajati peti razred, čeprav so ga z uspehom izvršili, in to celo skozi štiri leta! Da bi jih učitelji ne odpustili pred 14 letom starosti že iz petega razreda in da bi se ne pregrešili s tem zoper zakon (errore tanto più grave nelle zone di frontiera — napaka toliko hujša v obmejnih krajih), je izdal inspektor v Trstu odlok, da morajo strožje postopati pri izpitih, ker so opazili, da učenci ne obvladajo predpisanega znanja. Kakšnega znanja si lahko mislimo. Zaradi tega in da bi temu odpomogli mislijo na uvedbo šestega razreda. Leta 1934, so ustanovili za učence, ki so končali peti razred, tečaje za kmetijstvo znanega društva Ente Faina (corsi rurali di aviamento all'agricoltura). Teh tečajev je okrog 50 z šestimi tedenskimi urami in delujejo samo pozimi. V raznarodovalne svrhe služijo zopet večerni tečaji za te učence in jih morajo obiskovati do 14 leta. Če teh tečajev ni, morajo tudi po štiri leta obiskovati peti razred. Poleg teh tečajev obstajajo še dopolnilni večerni tečaji (corsi serali complementari) za mladino od 14 do 18 leta, katere obiskujejo tudi otroci izpod 14 leta. Ti so namenjeni obrtni izobrazbi in jih vzdržujejo provincialni konzorciji. Teh je tudi okrog 50. K temu moramo dodati še 250 tečajev italijanskega jezika in splošne kulture, za odrasle, katere pa obiskujejo tudi ljudskošolski otroci. Ker je vseh šol približno 800, jih ostane še 400, kjer se izobrazba "konča" že s petim razredom. Toda mi dobro vemo, da se fašistična vzgoja ne konča s petim razredom, ampak je še mnogo časa dalje naša mladina podvržena vplivu odtujenja. Toda vse to ne zadostuje, zahtevajo še šest razred. "Kajti," pravi omenjeni list, "ljudsko-šolsko vzgojo v obmejnih provincah je namenjena predvsem vzgoji tujih generacij (t. j. slovenskih in hrvaških) v nacionalnem jeziku in ustvarjanju politične zavesti, ki ne sme biti dvoumna in negotova..."

—Gorica, junija, 1936. — Ni dolgo od tega, ko smo poročali o prihodu nekaterih naših konfinancev iz Južne Italije. Čeravno so bili poslani domov samo taki, ki so bili res popolnoma po nedolžnem obsojeni v konfinacijo, ali pa zaradi kakega pravnega prestopka, smo upali, da pridejo tudi ostali. Toda teh ni. Pač pa so na dnevnem redu nove aretacije in te dneve smo se prepirali, da je bil 35-letni Brivio, daleč naokoli poznan in spoštovan posestnik iz Dorenberga, poročen in oče štirih otrok, od goriške konfinacijske komisije obsojen v konfinacijo. Že nekaj časa je od tega, ko so ga aretirali in poslali v Gorico in tudi sodeč po raznih govoricah smo pričakovali, da bo aretirani poslan v konfinacijo, vendar prebrani, da ni ničesar zakrivil,

smo kljub temu upali, da ga izpustijo iz zaporov.

—V Idriji je bila na svečan način izvršena maša zadušnica za vojakom Karlom Vidmarjem, ki je umrl v Abesiniji.

—V Tolminu se je na čuden način utopil epoletni Alojz Korner. V odnosnosti staršev se je spravil v velik škaf poln vode in se utopil.

—Aretirali so Pajntarja Antona iz Grahovega. Moral bo sedeti tri mesece, ker se je prekršil zoper zakone o javni varnosti.

—V Krnici na Goriškem je požar upepelil senik Franciški Cigoj. Škode je 4,000 lir.

—Strela je udarila v električno lokomotivo v trenutku, ko je vozila na goriški kolodvor. Človeških žrtve ni bilo. Vlak pa je imel 20 minut zamude.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

Jack London:

ROMAN TREH SRC

—Vse kaže, da nafta še vedno gori, — je nadaljeval Francis in pokazal s prstom na obzorje, nad katerim so se valili oblaki črnega dima. — Peon, le pogledaj, kaj si storil! Za človeka, ki razen duše nima ničesar, je to velika potrata. Ti si najbolj zapravljiv človek, kar sem jih kdaj videl. Nekoč so mi pripovedovali o pijanem petrolejskem kralju, ki si je prižgal smotke s tisočdolarskimi novčanicami, — ti si pa sežgal v eni minuti najmanj milijon dolarjev.

—Saj nisem tako siromašen, kakor mislite, — se je pobahal peon s tajinstvenim ponosom. — Preoblečen milijonar! — se je nasmehnil Henry ironično.

—Kje pa imaš naložen svoj kapital? — se je oglašila Leoncie. — Morda tudi v Chemical National Bank of New York?

Peon ni razumel teh zbadljivk, pač pa je instinktivno čutil, da se mu posmehujejo. Zato je užaljeno dvignil glavo in molčal.

Kar se je oglašil strogi poveljnik:

—Zdaj greste lahko po svojih potih. Tako je zapovedal Pravični Sodnik. Vi, senori, morate razjahati svoje mule, da jih vzamemo s seboj. Senorita pa lahko obdrži svojo mulo, zakaj Pravični ji jo je podelil, ker smatra, da nima pravice siliti žensko, da bi hodila se je nasmehnil Henry ironično.

gresta tudi peš. Pravični priporočila take sprehode osobito bogatemu senoru. Bogastvo, — pravi naš slepec — ima vedno za posledico to, da človek malo hodi peš. Kdor pa ne hodi peš, se zredi. Debelost pa ovira moškega na potu k prekrasni ženski. Tako je modrost Pravičnega. Ponovil je tudi svoj nasvet peonu, naj ostane v gorah. V gorah najde prekrasno žensko, če že ne more živeti brez nje, zakaj modrost zahteva, da je ženska istega plemena kakor moški. Ženske v nižavah so namenjene moškim iz nižav. Kordillerske ženske so pa samo za moške iz Kordiller. Bog nima rad, če se plemena križajo. Mulo ves svet prezira. Narava ni hotela, da bi se kri mešala, toda človek si je marsikaj sam izmislil. Križanje dveh čistih ras da nečisto raso. Olje in voda se nikoli ne moreta mešati. Tako pravi Pravični, ki mi je zapovedal, naj ponovim njegove besede. Zapovedal mi je tudi pripomniti, da se dobro zaveda, kaj govori, zakaj tudi on je nekoč grešil.

Henryja in Francis, oba anglosaške krvi, in Leoncio kot španko, so te besede Slepca Bandita neprijetno dirnile. Leoncie bi gotovo protestirala v objemu enega ali drugega Američana proti tem trditvam, če bi bil prisoten samo Francis ali samo Henry. Tudi Henry ali Francis bi izpodbijal tako nazaranje, če bi z Leoncio med štirimi očmi. In vendar se je oglašilo pri vseh treh prepričanje, da ima slepec prav. Vsi trije so čutili, da imajo na vesti greh.

Tako so stali molče in povešali glave, dokler jih ni zdramil iz zamišljenosti plemič, ki se je bližal s svojo eskorto iz bližnje goščave. Pozdravil je Solano hčer po vseh pravilih španskega gzdalstva, pa tudi Američanoma je krepko stisnil roko.

—Kje je zdaj vaš blogarodni oče? — je vprašal Leoncio. — Prinašam mu vesele novice. Teden dni, odkar se nismo videli, me je tresla malarija in moral sem ležati kar na prostem. Toda s pomočjo zvestih služabnikov in ugodnega vetra se mi je posrečilo prepluti chiriquiski zaliv in prispeti v Bocas del Toro. Glavar v Bocasud el Toro je moj prijatelj in tako sem dobil dovoljenje govoriti po državnem radiu s prezidentom Paname. S prezidentem sva prijatelja že od mladih nog. V Coloni sva hodila skupaj v šolo in pogosto sva se spoprijela. Včasih sem vrzel jaz njega, včasih pa on mene. In tako sem zdaj prav lahko dosegel svoj cilj. Pojasnil sem mu, kaj se je zgodilo in odgovoril mi je, da poglavar San Antonia ni kriv. Sodišče je bilo napačno informirano, a zdaj je vse v redu. Vse je pozabljeno. Blagorodna rodbina Solano in njeni blagorodni ameriški prijatelji se lahko brez strahu vrnejo domov.

Plemič je umolnil ter se nisko poklonil Henryju in Francisu. Toda tisti hip je zagledal peona, ki se je skrival za Leoncio — in naenkrat so se mu oči zaiskrile.

—Mati božja, nisi me zapustila! — je vzkliknil ter se obrnil k svojim spremljevalcem. Tu je torej ta brezvestna in podla duša, ki se je hotela izneveriti svojemu gospodarju. Zgrabite ga! Pretepmo ga tako, da se bo valjal cel mesec na hrbtu!

Pri teh besedah je skočil plemič na desno stran Leonciine mule. Peon, ki je smuknil pod mulo, bi bil pobegnil v džunglo, če bi ne bil pognal eden izmed plemičevih spremljevalcev konja in podrl nesrečneža na tla. Kakor bi trenil z očesom, so plemičevi spremljevalci zgrabili nesrečnega peona, mu zvezali roke na hrbtu ter mu vrgli zanko za vrat.

Francis in Henry sta odločno protestirala.

—Senori, — se je oglašil plemič, — cenim vaju in na razpolago sem vama prav tako, kakor blagorodni rodbini Solano, ki je vaju vzela pod svojo zaščito. Pripravljen sem vaju braniti od zadnje kaplje krvi. Vse, kar imam, je vama na razpolago. S peonom pa je stvar drugačna. On ni vaš. Peon je moj, dolžan mi je in je pobegnil s plantacije. Upam, da me razumeta in da mi ne bosta zamerila. Gre samo za privatno lastnino. Ta peon je moja last.

Henry in Francis sta se začudeno spogledala. Dobro sta vedela, da ima plemič po zakonih panamske republike prav.

—Krutí Sodnik mi je dolg odpustil. Vsi lahko potrdijo, da govorim resnico, — je zajecjal peon.

—Res je, Krutí Sodnik mu je odpustil dolg, — je pritrdila Leoncie.

Plemič se je nasmehnil in nisko poklonil.

—Toda peon je sklenil z menoj pogodbo, — je dejal smeje. —Kdo pa je ta Slepí Bandit, da bi moglo njegovo bedasto pravosodje veljati za mojo plantacijo in mi ukrasti 250 pezov, ki mi po zakonu grede?

—Prav pravi, Leoncie, — je pritrdil Henry.

—Če je tako, se pa vrnem v Kordillere — je dejal peon. — Vojščaki krutega Sodnika, vzemite me s seboj v gore!

Toda strogi poveljnik je odkimal z glavo.

—Na tem kraju te moramo osvoboditi. Dano nam povelje ne sega dalje. Od tega trenutka dalje nimamo več pravice do tebe. Moramo se posloviti in vrniti.

—Stojte! — je vzkliknil Francis, potegnil iz žepa čekovno knjižico in začel pisati. — Čakajte trenutek. Zadevo s peonom moram urediti. In sploh bi vas pred odhodom prosil, da mi storite uslugo.

Izročil je plemiču ček, rekoč: —Dodal sem deset pezov za pisarniške stroške.

Plemič je pogledal na ček, ga preganil in položil v žep. Nato je položil konec vrvi, na kateri je bil privezan nesrečni peon, v Francisovo roko.

—Zdaj je peon vaš, — je dejal.

Francis je pogledal na vrv in se nasmehnil.

—Poglejte! Zdaj sem postal lastnik sužnja. Suženj, ti si zdaj moj, moja last, razumeš?

—Da, senor, — je zajecjal peon ponižno. — Menda že mora tako biti, da sem vedno last tega ali onega gospodarja, od kar mi je ljubezen zmešala glavo. Krutí Sodnik je imel prav.

Čistimo in likamo vsakovrstne obleke
Pridemo iskati
ROGEL DRY CLEANING
6526 St. Clair Ave.

ZDRAVO, IZVRSTNO
DOMAČE VINO

po zmernih cenah dobite
vsak čas pri
JERNEJ KNAUS
1052 E. 62nd ST.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine za dom.
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978

— Ne, — je odgovoril Francis.

— Potem je vse v redu. Obljubim ti, da jih takoj najdemo, zakaj znano nam je, kje tavajo. Pošljemo jih na obalo, da se skupaj vrnete.

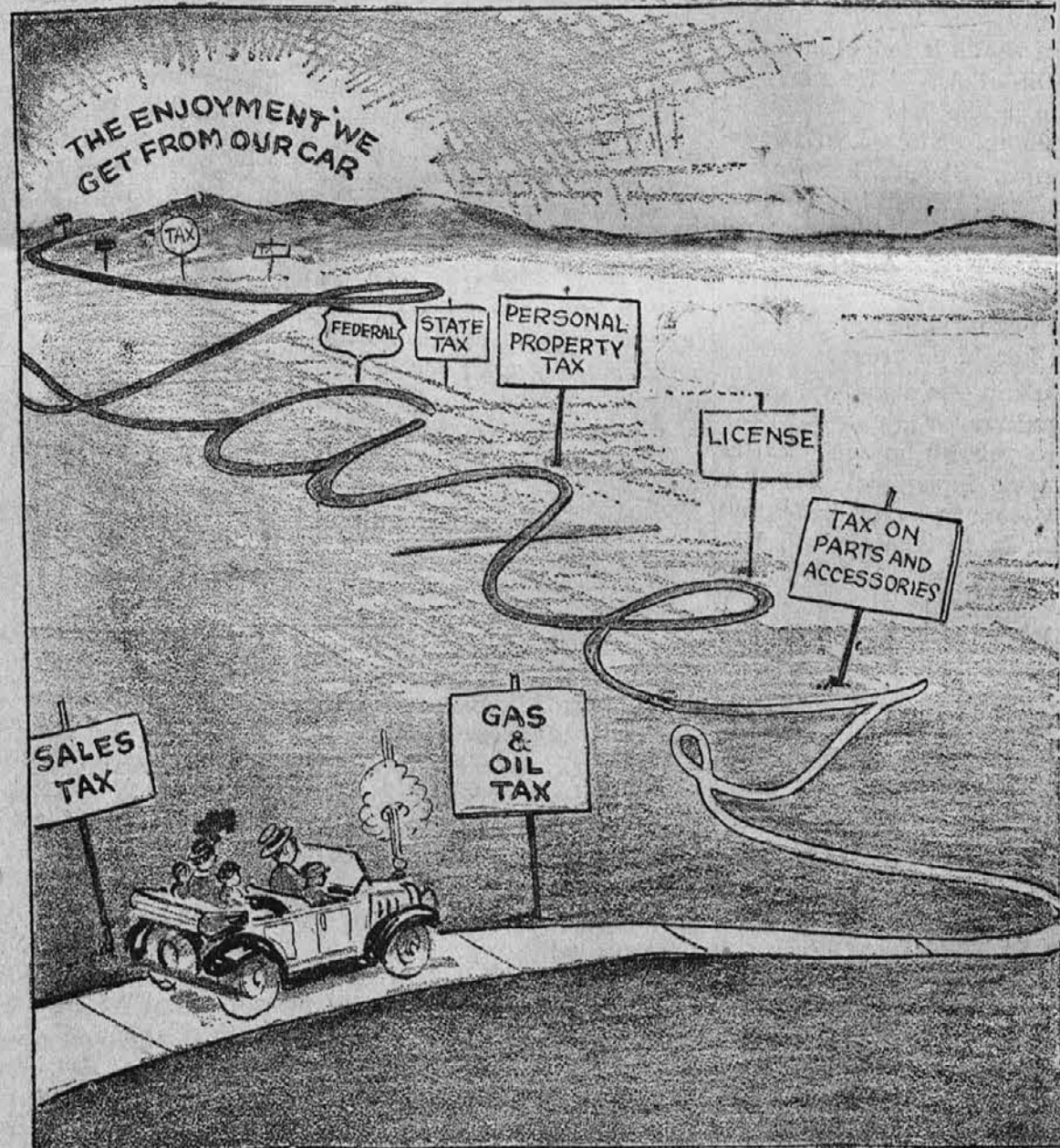
— Dokler se ne vrnejo, ostane pri meni v gosteh, — je dejal plemič. — V bližini moje plantacije stoji v Yuchitanskem zalivu za odhod pripravljena ja-

drnica, ki lahko takoj odpluje v San Antonio. Zadržim jo, dokler se blagorodni Enrico s sinovoma ne vrne iz Kordiller.

— Francis pa poravnava stroške za to zamudo, — je pripomnil Henry ironično. Leoncie je čutila, kam meri to zbadanje, toda Francis je ironično opazko pre-

FUN ON THE FARM
ICE COLD LEMONADE AND FRESH DOUGHNUTS.

Tako izgledajo ameriške farme po zapadu, kjer je vladala strahovita suša. Na levo je žalosten ostanek koruze, zgoraj desno farmar z brano vleče po njivi, kjer bi morala biti že visoka pšenica, a je le prah, spodaj so pa kobilice, katere so pomorili s strupom.

KADAR SI HOČETE POSTREČI Z .

mehkimi pijačami

ne pozabite na

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

Prepričani ste lahko, da boste dobili najboljše,
kar vaš rojak izdeluje že 27. leto.

Postrežem vam tudi lahko z izvrstnim pivom,
kot Buckeye pivo, Union pivo in Gold Bond.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-19 St. Clair Ave. HENDERSON 4629

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska
katoliška podpora organizacija v Združenih
Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi
Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3.500.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35.000 članov in članic v odraslem
in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega
42.letnega obstanka nad \$5.900.000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"
Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni
organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer
se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bo-
lezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16.
do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 18. leta. Zavaruješ se
lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v
razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo
nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen,
dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka
zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v
razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na
teden. Assessment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarova-
vanja.
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim
rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih ases-
mentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki iz-
haja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega
dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri
K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali
članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in
pristopi takoj!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti
društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva,
spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustano-
vite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za na-
daljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP
ZALAR, 1004 No. Chicago, Street, Joliet, Illinois